



Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu

# Haber Bülteni



SAYI 20 / ARALIK 2006 - OCAK 2007

NGO in Special Consultative Status with the Economic and Social Council of the United Nations

ABTTF • Johannisstraße 50, 58452 Witten • Tel.: +49.2302.913291 • Fax: +49.2302.913293 • E-mail: info@abtff.org • www.abtff.org

**Türk'üm diyemiyoruz**

**19. Madde mağdurları haklarını arıyorlar**

Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu, Yunan Vatandaşlık Yasası'nın 19. maddesi nedeniyle vatandaşlıklarını yitirmiş Batı Trakya Türklerinin sorunlarını mercek altına alacak.

**MÜSLÜMAN YUNANLIYIM**

Papandriou'un bu türde neyle sonuçlanabileceği konusunda meraklı olan Batı Trakya Türkleri, Yunanistan'da yaşanan eğitim sorunlarını dile getirdi.

**19. Madde**

Avrupa Halklar Federatif Birliği (FUEN) 51. Halklar Kongresi'ni düzenledi. Azınlık dillerinin Avrupa için zenginlik teşkil ettiğini söyleyen uzmanlar, bu dillerin insan hakları kapsamında korunması gerektiğinde birleşti. Kongreye Batı Trakya Türklerini temsil eden ABTTF Yunanistan'da yaşanan eğitim sorunlarını dile getirdi.

**OLMAZ BÖYLE ŞEY!**

"K" kelimesi nedeniyile "Evros Azınlığı" yerine "Evros Azınlığı" yazılmaması gerektiği vurgulandı.

**Yunanistan, Türklerin hakkını ihlal ediyor**

**B.Trakya'da**

TEK sivil toplum örgütü olarak 7. Kuzey-Güney Avrupa Ekonomik Forumu'na davet edilen ABTTF, 38 ülkeden 150 delegasyonun katıldığı toplantıda, Batı Trakya'da Yunanistan'ın ihlal ettiği dini hak ve özgürlükler dile getirdi.

**ABTTF Başkanı Halit Habipoğlu**

**Secilmis müftüler tanınmalı**

**Milliyet**

BASINDA GÜVEN

**Demokraside yaksışmadı**

**Yunanistan, Türklerin hakkını ihlal ediyor**

**B.Trakya'da**

TEK sivil toplum örgütü olarak 7. Kuzey-Güney Avrupa Ekonomik Forumu'na davet edilen ABTTF, 38 ülkeden 150 delegasyonun katıldığı toplantıda, Batı Trakya'da Yunanistan'ın ihlal ettiği dini hak ve özgürlükler dile getirdi.

**ABTTF Başkanı Halit Habipoğlu**

**Müslüman vali krizi**

**Yunanistan, Türklerin hakkını ihlal ediyor**

**B.Trakya'da**

TEK sivil toplum örgütü olarak 7. Kuzey-Güney Avrupa Ekonomik Forumu'na davet edilen ABTTF, 38 ülkeden 150 delegasyonun katıldığı toplantıda, Batı Trakya'da Yunanistan'ın ihlal ettiği dini hak ve özgürlükler dile getirdi.

**ABTTF Başkanı Halit Habipoğlu**



Değerli Batı Trakyalılar  
Değerli Okurlar

Yaklaşık iki yıldır düzenli olarak her ay çıkardığımız ABTTF Haber Bültenimizde bu kez bir değişiklik yaparak, Aralık ve Ocak sayılarını birleştirip farklı bir bülten hazırladık. Yalnızca sorunlarımızın yer aldığı böyle bir bülten hazırlamamızın nedeni, azınlığımızın Batı Trakya’da halen yaşamakta olduğu azınlık sorunlarını, en yalın haliyle bir kez daha ortaya koymak.

Genel bir değerlendime yapmamız gerektiğinde, tüm ülkelerde farklı sorunlar yaşandığını görüyoruz. Euro’ya geçişle birlikte başlayan süreçte, başta Almanya olmak üzere tüm Avrupa Birliği ülkelerinde önemli ekonomik sorunlar yaşanmaya başladı. Ayakta kalmak her geçen gün biraz daha zorlaşıyor. Ama unutmamak gerekir ki Batı Trakya’daki azınlığımızın tüm bu ekonomik sorunlarının yanına bir de, din, eğitim, vatandaşlık ve kimlik özgürlüklerini kullanamama sorunları ekleniyor.

Geçmişe kıyasla üzerimizdeki ağır baskılar kalktı ama Batı Trakya’da hala azınlık statümüzün ve insan oluşumuzun getirdiği en doğal haklarımızı kullanmakta bile güçlük yaşıyoruz. İçerisinde değil „Türk“ „azınlık“ kelimesinin bulunduğu gerekçesiyle kurulmasına izin verilmeyen „Meriç Azınlık Gençleri Derneği“ ve 19 Madde nedeniyle 12 Aralık 2006’da bir süre nezarete tutulduktan sonra sınırışı edilen

Besime Nurseloğlu konuyla ilgili en son yaşanan örnekler.

2006 yılının Eylül ayında İstanbul’da gerçekleştirilen ve T.C. Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan’ın da katıldığı 5. Uluslararası Batı Trakya Türkleri Kurultayı, azınlık sorunlarımızın masaya yatırıldığı çok önemli bir buluşmaydı. Yunanistan, Almanya, Amerika ve Avusturya dahil olmak üzere, dünyanın dört bir yanından Kurultay’a katılan Batı Trakya Türkleri, Yunanistan’da bir çok haksız uygulamaya ve baskıya mağruz kalan Batı Trakya Türklerinin son durumuna ilişkin durum değerlendirmesi yaptılar ve çözüm yolları için yeni politikalar belirlediler. Yerel Yönetimler-Siyasal ve Sivil Örgütlenme’, ,İnsan Hakları ve Hukuk’, ,Eğitim ve Kültür’, ,Din İşleri ve Vakıflar’, ,Uluslararası İlişkiler Basın ve Enformasyon’ ve ,Ekonomi’ alanlarında oluşturulan komisyonlarda hazırlanan Kurultay Sonuç Bildirgeleri’nde sorunlarımız ve sorunlarımıza yönelik önerilerimiz en aktüel haliyle yer aldı. Kurultaya, ABTTF, Yönetim Kurulu üyeleri, uzmanları ve çalışanlarının da yer aldığı 19 kişilik bir heyetle katıldı.

Azınlığımızın Avrupa’daki gönüllü elçisi olan bizler, elimizden geldiği ölçüde, Batı Trakya’da yaşanan sorunların çözümüne yönelik çalışmalarda bulunuyoruz. 2006 yılına AKPM, FUEN, BM HABİTAT ve AGİT başta olmak üzere bir çok uluslararası kurum ve kuruluşun çalışmaları içerisinde yer alarak azınlığımızın yaşamakta olduğu sorunları uluslararası alanda dile getirmeye çalıştık. Web sayfamız, bilimsel raporlarımız ve düzenli olarak iki yıldır Türkçe, Almanca, İngilizce ve Yunanca olarak hazırladığımız Haber Bülteni çalışmalarımıza da aralıksız devam ettik.

Bizim için 2006 yılında yaşanan en önemli gelişme, ABTTF’nin, Birleşmiş Milletler’in Ekonomik ve Sosyal Konseyi’ne üyeliği oldu. Yunanistan’da kendimizi Türk olarak ifade edemeyen, Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu olarak Birleşmiş Milletlere bağlı bir sivil toplum örgütü oluşumuz bize büyük


onur verdi. Artık, Birleşmiş Milletler’in de destek ve yardımıyla uluslararası alanda daha etkin çalışma fırsatına sahibiz. Bu kapsamında azınlık hakları, göç, uluslararası hukuk, din, insan hakları, yerel yönetimler, eğitim, kültür, ekonomi, gelişim, aile, kadın, çocuk ve gençler alanlarında faaliyetlerde bulunacak olan Federasyonumuz, bu alanlara ilgi duyan akademisyenlerle bir de ECOSOC Çalışma Grubu oluşturuyor.

Bizler, azınlığımızın Avrupa’daki temsilcisiyiz. Sorunlarımızın çözümü için, doğal olarak Batı Trakya’da bulunan kurum, kuruluş ve siyasilerimize bizden daha fazla görev düşüyor. Onlar, Batı Trakya’da tüm bu sorunların içinde yaşıyorlar. Azınlığımızın sorunlarıyla ilgili olarak „çoğunluk“la iletişim kurma görevini ancak onlar üstlenebilir. Çoğunluk’un bizi atık tehlike değil zenginlik olarak görmesi konusunda atılacak adımlar da onlara düşüyor.

Çalışmaların üçüncü ayağı da Türkiye’de. Türkiye’deki derneklerimiz ve azınlık mensubu siyasilerimiz, mevcut sorunlarımızın çözümüne yönelik faaliyetlerine hız vermelidir. Yunanistan, İstanbul’da yaşayan Rumlar söz konusu olduğunda şikayetlerini uluslararası kamuoyuna yansıtmayı başarıyor, aynı şeyi bizim Türkiye’deki derneklerimizin ve siyasilerimizin de yapması gerekir.

2006 yılındaki girişimlerimiz ve başarılı çalışmalarımız bize güç verdi. Bu doğrultuda 2007 yılında ABTTF olarak faaliyetlerimize büyük hız vereceğiz. Bunu Yunanistan ve Türkiye’deki ilgililerden de bekliyoruz. Ancak birlik ve beraberlik içerisinde sorunların üstesinden gelebiliriz.

Ümit ederim ki 2007 yalnızca azınlığımız değil tüm insanlık adına barış dolu mutlu bir yıl olur.

  
Halit Habipoğlu  
ABTTF Başkanı

# Türk değil müslüman azınlık

ABD'nin Atina Büyükelçiliği Maslahatgüzarı Thomas Countryman, geçtiğimiz ay Atina'da yayımlanan Elefterotipia Gazetesi'ne verdiği demeçinde, Yunanistan'daki Batı Trakya Türk azınlığı fertlerinin etnik kimlik konusunda kendilerini Türk olarak tanımlama haklarına ısrarla itiraz etmesinin mantıkdışı bir davranış olduğunu belirtti.

Yunanistan Hükümet Sözcüsü Teodoros Rusopolos, Countryman'ın gazetede çıkan demeci ardından, bir basın toplantısı düzenleyerek Yunanistan'ın insan haklarına saygı gösterilen, hukusal eşitlik bulunan, çağdaş, demokratik bir ülke olduğunu söyledi.

2-13 Ekim 2006 tarihleri arasında Varşova'da gerçekleştirilen Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) Toplantılarında da, Yunanistan'da ,Türk' sözcüğünün kullanılmasının hala bir sorun teşkil ettiğini dile getiren Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu (ABTTF) temsilcisi Özkan Reşit'e Yunan delegasyonunun cevabı, Yunanistan'da Türk değil müslüman azınlığın bulunduğu ve Türklerin de müslüman azınlığın bir kısmını oluşturduğu yönünde olmuştur.

Batı Trakya Türklerinin Yunanistan'da hala yaşamakta olduğu kimlik sorunu, yalnızca azınlık tarafından değil, 1990 yılında, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Uluslararası İnsan Hakları Helsinki İzleme Komitesi tarafından da açıkça ortaya konmuştu.

1927'de kurulmuş İskeçe Türk Birliği, 1928'de kurulmuş Gümülcine Türk Gençler Birliği, 1936'da kurulmuş Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği, isimlerinde yer alan ,Türk' sözcüğü nedeniyle 1984 yılından beri resmen kapalı tutulmaktadır. 2001 yılında kuruluşu

tamamlanan Rodop Türk Kadınları Kültür Derneği'ne ise isminde yer alan ,Türk' sözcüğü nedeniyle kuruluş izni verilmemiştir. Kapatılan derneklerden İskeçe Türk Birliği ve kuruluş izni verilmeyen Rodop Türk Kadınları Kültür Derneği'nin davaları Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde hala devam etmektedir.

## „Azınlık“ kelimesi de rahatsızlık yaratıyor

Bu güne kadar adında ,Türk' kelimesi geçen derneklerin açılmasına izin verilmeyen Yunanistan'da, artık ,azınlık' kelimesinin kullanılması da rahatsızlık yaratıyor. „Meriç Azınlık Gençleri Derneği“nin açılmasına izin verilmedi.

14 Aralık 1995 yılında, Yunanistan azınlığına mensup gençler Dedeoğaç Asliye Hukuk Mahkemesi'nden „Meriç Azınlık Gençleri“ ismiyle kurmak istedikleri derneğin tanınmasını talep ettiler. Azınlık gençleri tarafından mahkemeye yollanan dilekçe, 58-1996 tarihli kararla Dedeoğaç Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından, 423-1998 sayılı kararla da Trakya Temyiz Mahkemesi tarafından reddedildi. 2003 yılında Yargıtay tarafından ele alınan dava, 2006 yılı itibarıyla, içinde ,azınlık' kelimesinin geçiyor olması nedeniyle Yargıtay'dan da döndü.

## Yunanistan azınlıklarının kimliğini kabul etmiyor

Tüm bunlar da açıkça ortaya koyuyor ki, Yunanistan Türk azınlığın kimliğini kabul etmek istemiyor. Ayrıca, yalnızca „Türk“ değil „azınlık“ kelimesinin kullanılması bile rahatsızlık yaratıyor. Bu, demokratik ve insan haklarına saygılı bir ülke savıyla Avrupa Birliği'ne yıllardır üye olan Yunanistan için utanç verici bir durumdur.

## Anayasa Profesörü Nikos Alivizatos'tan Yunanistan'a yönelik özeleştiri

Yunanistan'daki Türk azınlık nüfusun çoğunlukta olduğu Batı Trakya'da yaşayanların sorunları Türk hükümeti tarafından pek çok kez gündeme getirildi. Ancak bu kez "Türk kimliği", "vatandaşlık kaybı", gibi sorunları dile getiren bir Türk değil, ülkenin en saygın Anayasa profesörü Nikos Alivizatos. Yunanistan'ın önde gelen gazetesi TA NEA için yazdığı makalede, AB üyesi olarak uyulması gereken bazı kuralların Türk azınlığa uygulanmadığından bahsediliyor. Alivizatos Yunan vatandaşlık yasalarındaki bazı reformlara rağmen Batı Trakya'da azınlığının kişisel, toplumsal ve siyasi alanlarda hala anayasa karşısında eşit olmadıklarını belirtiyor.

Prof. Alivizatos, AB'nin uyarılarına rağmen 1967- 1974 Yunan askeri yönetim döneminin yasalarının uygulamada devam ettirdiğini belirtiyor. 3 ay süre ile yurtdışına çıkan ve geri dönen Türk azınlığa vergi ödemelerine rağmen vatandaşlık verilmemesini örnek gösteriyor. Alivizatos, azınlık derneklerinde 'Türk' ismi kullanılmasının yasadışı sayılması ile ilgili Yargıtay kararının, AB ile uyumlu kanunlara ters düştüğünü söylüyor. Batı Trakyalı bir azınlık üyesi olan avukat Gülbeyaz Karahasan'ın yerel seçimlerde "süper valilik" adaylığına karşı çıkılmasının demokrasiye uymadığını altını çiziyor. Batı Trakya'daki Yunan kilisesinin üçüncü çocuk yapan Yunan vatandaşı Hıristiyan ailelere maaş bağladığını, Yunan vatandaşı Müslümanlara maaş bağlamadığını belirtiyor.

Stelyo BERBERAKIS/ATİNA  
<http://www.sabah.com.tr/2006/09/24/gnd118.html>

# Din en temel insan haklarından biridir

İskeçe Seçilmiş Müftüsü Mehmet Emin Aga'nın Eylül ayında vefatı üzerine boş kalan müftülük makamının doldurulması tartışmaları, Batı Trakya'da yaşayan Türk azınlığın yaşadığı din özgürlüğü konusundaki sorunları yeniden gündeme getirdi. Mehmet Emin Aga'nın, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) açtığı dava Aga'nın vefatından bir ay önce sonuçlandı. AİHM, Yunanistan'ı din ve vicdan özgürlüğünü ihlal ettiği gerekçesiyle suçlu buldu.

Yunan Hükümeti, 1913 yılında imzalanan Atina Antlaşması'na dayanan ve Türk Azınlığın en yüksek dini, idari ve hukuki makamı olan müftünün azınlık tarafından seçilmesi esasını getiren yasayı, 24 Aralık 1990 tarihinde yayınladığı bir kararname ile yürürlükten kaldırmış ve müftü seçme hakkını azınlığın elinden alarak, 'tayin' esasını getirmişti. Bu şekilde Atina Antlaşması'nı ihlal eden Yunanistan, Yunan Kilisesi'ne tanıdığı Metropolitleri, Yahudi Cemaatlerine tanıdığı yöneticilerini ve hahamlarını seçme hakkını, Türk Azınlığından esirgeyerek, azınlıklara ve diğer vatandaşlara tanınan hakların tamamının tanınacağını belirten Lozan Antlaşması'nın 40. Maddesini hiçe sayarak ihlal etmektedir.

## Aga'nın hayatı, Yunanistan'ın "din özgürlüğü"ne yaklaşımını bir göstergesi

1990 yılında İskeçe Müftüsü Hafız Mehmet Emin Aga vefat ettiğinde, azınlık, Hafız Emin Aga'nın oğlu, Mehmet Emin Aga'yı "seçilmiş müftü" ilan etti. Türk azınlığın seçtiği müftüyü kabul etmeyen Yunanistan, göreve başka bir din adamını atadı. Aga vefatına kadar Yunanistan tarafından „atanmış müftülerin makamını gasp ettiği“ gerekçesiyle yargılandı. Lamiya, Larisa, Selanik ve Kavala gibi mahkemeler arasında mekik dokuyan Aga; 129 ay hapse mahkum oldu. 1994'te 6 ay hapis yatan Aga, sağlık durumu nedeniyle daha sonra serbest bırakıldı.

Batı Trakya'da yaşanan azınlık hakları ihlalleri, yalnızca azınlık tarafından değil, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Uluslararası İnsan Hakları Helsinki İzleme Komitesi tarafından da açıkça ortaya konmuştur. 90'lı yıllarda, Helsinki Watch (Uluslararası İnsan Hakları Helsinki İzleme Komitesi) tarafından gündeme alınan ve Yunanistan'daki Batı Trakya Türk azınlığına yönelik uygulamaların incelendiği raporda, Yunanistan'a "Türk azınlığın, müftü seçimi ve dinsel gelirlerinin kontrolünü

içeren, dini özgürlüklerinin sağlanması" tavsiyesinde bulunulmuştu.

## Yunanistan AİHM'i de Uluslararası diğer kurumları da dikkate almıyor

Gümülcine Seçilmiş Müftüsü İbrahim Şerif ve İskeçe Seçilmiş Müftüsü Mehmet Emin Aga'nın Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Yunanistan'a karşı kazandığı davalar da Uluslararası İnsan Hakları Helsinki İzleme Komitesi'nin raporları da Yunanistan'ın bu alandaki politikasını değiştirmemiştir. İstanbul'da yaşayan Rumlar, dini liderlerini seçerken bu tür sorunlarla karşılaşmazken, karşılıklı prensibi temel alınarak düşünüldüğünde Batı Trakya Türklerinin aynı haklardan yararlanmadıklarını gözleniyor.

Batı Trakya'da yaşayan Türk azınlığın din özgürlüğü alanında yaşadığı sorunlar, yalnızca seçtikleri müftünün Yunanistan tarafından tanınmamasıyla kalmamaktadır. Kendi seçtiği müftülerin tanınmama sorunu dışında, camii ve diğer kutsal mekanların inşaatı ve tamir izinlerinde Yunanistan tarafından çıkarılan güçlükler, kutsal yerlere yapılan saldırılar da bu kapsama giren diğer belli başlı sorunlar.

Avrupa İlişkileri Enstitüsü (INEA) ve Norveç Dışişleri Bakanlığı

tarafından bu yıl 7.'si organize edilen Kuzey Güney Avrupa Ekonomik Forumu, 28-29 Eylül 2006 tarihleri arasında Norveç'in başkenti Oslo'da gerçekleştirildi. Bu yıl „Dinlerarası Hoşgörü“ konusunun da işlendiği Forumu, Gümülcine Seçilmiş Müftüsü İbrahim Şerif ve İskeçe Seçilmiş Müftüsü Mehmet Emin Aga'nın Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki davaları nedeniyle, Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu (ABTTF) ve İskeçe Seçilmiş Müftüsü Mehmet Emin Aga'da davet edildi. Mehmet Emin Aga'nın vefatı üzerine toplantıya, Batı Trakya'da yaşanan din sorunları kapsamında, Azınlığı temsilen ABTTF katıldı.

## AİHM'de kaybedilen davalar uluslararası alanda da ilgi çekiyor

Norveç Dışişleri Bakanı Jonas Gahr Støre, Dış Ekonomik İşbirliği Kurulu (DEİK) Şeref Üyesi ve Kuzey - Güney Avrupa Ekonomik Forumu Kurucusu Şarık Tara, Almanya Devlet Eski Bakanı ve INEA Başkanı Prof.Dr. Jürgen Gramke, Avru-

pa Komisyonu Eğitim ve Kültürden Sorumlu Komiseri Jan Figel, T.C. Eski Başbakanı

Mesut Yılmaz başta olmak üzere, bakanlar, eski bakanlar, bir çok kurum, kuruluş ve hükümet temsilcisi, uzman ve medya mensubunun katıldığı, Norveç Başbakanı Jens Stoltenberg himayesinde, Norveç Dışişleri Bakanlığı ve Intitute for European Affairs (INEA)/Avrupa İlişkileri Enstitüsü tarafından organize edilen ve 2 gün süren 7. Kuzey Güney Avrupa Ekonomik Forumu'nun ilk günü „Dinlerarası Hoşgörü“ konusuna ayrıldı.

# Azınlık okullarının eğitim sorunları

Batı Trakya Türk azınlığını bugün hala, Lozan Antlaşması'ndaki haklarına rağmen, Yunanistan'da sahip olduğu, kendi okullarını kurma, yönetme ve denetleme yetkilerini kullanamamaktadır. Yunanistan'daki azınlık okullarında verilen eğitimin kalitesi, öğretmen yetersizliği, azalan Türkçe ders saatleri ve eğitimin içeriğine yönelik müdahalelerle zaman içerisinde olabildiğince düşürülmüştür.

## 'Türkçe' sorunu yaşayan öğretmenlerden Türkçe dersi

Yunanistan'daki Türk azınlık okullarına, 1965 yılından bu yana Türk öğretmen okulları mezunu formasyonlu öğretmen atamaları yapılmamaktadır. Yunanistan Eğitim ve Din Bakanlığı tarafından yetiştirilen öğretmenler yetersiz Türkçe bilgileri ve düzgün olmayan Türkçeleriyle öğrencilere Türkçe eğitim vermeye çalışmaktadırlar.

1968 yılında cunta idaresi döneminde azınlık okullarında görev yapacak öğretmenlerin devlet eliyle yetiştirilmesi için SÖPA denen öğretmen yetiştirme okulları kuruldu. Türk azınlığı yıllardır, SÖPA'da

yetiştirilen ve Türkçe'ye yeterince

hakim olmayan öğretmenlerin çocuklara Türkçe öğretmek üzere okullara atanmasına tepki gösteriyor olmasına rağmen, Yunan makamları bu şikayeti görmezden gelmektedirler.

## Yok olan azınlık eğitimi

Azınlık ortaokul ve liselerinin sayısı da, azınlığın ihtiyaçlarına cevap vermekten çok uzaktır. 1950'lerin sonunda, Türkiye ve Yunanistan arasındaki Kıbrıs gerginliğiyle yaşanan sorunlar nedeniyle başlayan süreç, azınlığın diğer sorunlarının yanında eğitim özerkliği konusundaki sürecini de çok kötü etkiledi. Yunanistan'ın baskıları ve yasakları nedeniyle, kendi müfredatlarını belirleyemeyen, kendi istediği öğretmenleri seçemeyen azınlık okullarının durumları her geçen gün kötüleşti. Anne-babalar, çocuklarını kalitesi düşük azınlık okullarına göndermektense Yunan devlet okullarına göndermeyi tercih etti, çünkü doğru dürüst Türkçe konuşamayan öğretmenlerin bulunduğu azınlık okullarında, çocuklar ne Türkçeyi ne de Yunancayı öğrenebiliyorlardı.

## Yeni uygulama: Türkçe seçmeli ders

Yunanistan'da azınlık eğitimi konusunda yaşanan son gelişme, Batı Trakya'da Türk azınlığın yoğun yaşadığı bazı bölgelerdeki Yunan devlet okullarında, 2006-2007 eğitim öğretim yılı itibarıyla Türk Dili'nin seçmeli ders olarak okutulacak olması. Türk azınlık adına pozitif bir gelişme olarak görünen uygulama, azınlık okullarının hali hazırdaki sorunlarıyla birlikte değerlendirildiğinde, farklı bir anlam kazanmakta. Batı Trakya Türkleri adına yapılacak ilk şey, azınlığa eğitim özerkliğinin gereği olan haklarının verilmesi olacaktır.

Yukarıda belirtilenler, Batı Trakya'da yaşayan Türk azınlığının en temel eğitim sorunlarını oluşturmaktadır. Bu temel sorunların yanında, bitirme sınavları, zorunlu eğitim süresi ve ana okulu talepleri konusunda yaşananları da ayrı başlıklar altında incelemek mümkündür. Ayrıca, ülkedeki cunta rejimiyle Türkçe isimleri yasaklanan Türk azınlık okullarının hala orjinal isimlerinin geri verilmemiş olması, eğitimden ziyade Yunanistan'da yaşanan kimlik sorunu kapsamında ele alınmalıdır.

## 51. Uluslar Kongresi'nde azınlık eğitimi ele alındı



24-28 Mayıs 2006 tarihleri arasında, Avrupa Halkları Federal Birliği (FUEN)

tarafından Almanya'nın tanınmış dört azınlığından biri olan Sorb azınlığının yaşadığı Bautzen kentinde düzenlenen 51. Uluslar Kongresi'nde ana tartışma konusunu Avrupa'da çok dillilik oluşturdu.

Uzmanlar ve azınlık temsilcilerinin katıldığı toplantılarda azınlık dillerinin Avrupa'nın zenginliğini oluşturduğu ve anadillerin korunması gereken bir insan hakkı olduğu vurgulandı.

Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler Derneği ve Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu'nun (ABTTF) katıldığı toplantıda, Batı Trakya Türkleri Heyeti'nin başkanlığını yapan ABTTF Başkanı Halit Habipoğlu, katılımcılara, Lozan Antlaşması'ndan beri anadilde eğitim hakkına sahip Batı Trakya Türklerinin, uluslararası anlaşmalarla tanınmış eğitim haklarının ciddi ihlallerle karşı karşıya olduğunu anlattı.

# 19 Madde Yunan Vatandaşlık mağdurları

Yunanistan'da 1955 yılında çıkarılan ve 45 yıl boyunca uygulamada kalan Yunan Vatandaşlık Yasası'nın 19. maddesi nedeniyle, Yunan İçişleri Bakanlığı'nın resmi beyanlarına göre 46.638 Batı Trakya Türkü Yunan vatandaşlığından çıkarılmıştır. Çoğunluğu Türkiye ve Yunanistan'da yaşayan Batı Trakyalıların sonradan dünyaya gelen çocuklarının da dolaylı olarak yasadan mağdur oldukları düşünülürse bu sayı 60 bin civarına ulaşmaktadır.

Yunan soyundan olmadıkları için, Yunanistan tarafından sudan sebepler bahane edilerek Yunan vatandaşlığından çıkarılan binlerce Batı Trakya Türkü yıllarca mağdur edilmiştir. Yunan soyundan olmayanların vatandaşlıktan çıkarılmalarına sebep, bu kişilerin geri dönüş niyeti olmaksızın ülkeyi terk etmeleri, daha doğrusu ülkeyi geri dönüş niyeti olmaksızın terk ettiklerine kanaat getirilmesidir. Bu kanaati

getiren ise ülkenin idari makamlarıdır. Vatandaşlıktan çıkarma kararı, hiçbir hukuki süreçten geçilmeksizin doğrudan idari birimlerin aldığı kararlar doğrultusunda alınmıştır. Keyfi şekilde alınan idari kararlar hukuksuz düzenlemenin trajik- komik sonuçlar vermesine yol açmıştır.

19. maddenin uygulanmasında, düzenlemenin adaletsizliğini daha belirgin kılan bir durum da, alınan kararın mağdura bildirilmemesi olmuştur. Eğitim, çalışma veya turistik amaçla yurt dışında bulunan mağdur, vatandaşlığını yitirdiğini gümrük kapılarında, konsolosluklarda veya Yunan devlet dairelerinde öğrenmişlerdir. Vatandaşlığını yitirdiğini tesadüfen öğrenen mağdurlar, vakaların büyük bölümünde, 60 günlük idari dava açma süresini geçirdikleri için, meseleyi dava konusu dahi edememektedirler. Yasa nedeniyle, Yunanistan'da yaşayan

Türk azınlığı yıllarca, vatandaşlıktan çıkarılma korkusuyla, yurtdışı seyahati yapamazken, yurtdışında yaşayan azınlık da pasaportlarına el konacağı endişesiyle yıllarca doğup büyüdüğü ülkeye girememişlerdir.

## Yunanistan'daki mağdurlar

Mağdurların bir diğer bölümü ise Yunanistan'da yaşamaktadır. Aralarında hayatında hiç yurtdışına çıkmamış kimseler de bulunan mağdurlar, en alt sosyal seviyede yaşamaya mahkum edilmişlerdir. Bu kişiler ödedikleri emeklilik primlerinin karşılığı olan emekli maaşlarını alamamakta ve sosyal hizmetlerden tam anlamıyla yararlanamamaktadırlar. Ayrıca çalışabilir yaşta olanlar mağdurlar da statüleri nedeniyle ekonomik hayata katılım güçlüğü yaşamaktadırlar.

## 1955/3370 tarih/sayılı Yunan Vatandaşlık Yasası'nın 19. maddesi şöyledir:

“Yunanistan'ı geri dönüş niyeti olmaksızın terkeden Yunan *etnik kökeninden olmayan* bir kişi, Yunan vatandaşlığından ıskat edilebilir. Bu yurtdışında doğmuş ve orada yaşayan Yunan soyundan olmayanlar için de geçerlidir. Yurtdışında yaşayan reşit olmamış çocuklar, ebeveyle veya ebeveynlerinden hayatta olan biri vatandaşlıktan çıkarılmış ise, vatandaşlıktan ıskat edilebilirler. İçişleri Bakanı bu durumlarda Yurttaşlık Konseyi'nin onayı ile karar verir.”

## Besime Nurseloğlu 12 Aralık 2006'da sınırdışı edildi



Sekiz yılı aşkın süredir yürürlükten kaldırılmış düzenlemenin etkilerinin sürdüğü, geçtiğimiz günlerde yaşanan bir olayla birkez daha kanıtlandı.

İzmit 'te ikamet eden „Yunan vatandaşı“ Batı Trakya Türkü Besime Nurseloğlu, pasaport işlemleri ve kimlik yenileme için gittiği Yunanistan 'da kendisine yeni kimlik verildikten bir süre sonra, vatandaşlıktan

çıkarılmış olduğu gerekçesiyle göz altına alınarak, sınırdışı edildi. 1959 Kırköy doğumlu Besime Nurseloğlu, Yunan pasaportu ve kimlik kartı olmasına rağmen, Yunanistan vatandaşı olmadığı gerekçesiyle sınırdışı edildi.

Nurseloğlu yaşadıklarından dolayı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvuracağını belirtiyor.

# Yunanistan'daki seçim sisteminde düzenleme yapılmalı

Yunanistan'ın halihazırda yürürlükte olan siyasi hayata katılım konusundaki yasaları nedeniyle, Yunanistan'daki Türk azınlık kendini siyasi alanda temsil etme konusunda önemli sorunlar yaşamaktadır.

Ülkelerin kaderini siyasi alandaki çalışmaları belirlemektedir. Siyaset her ne kadar ülke halkının istekleri doğrultusunda belirlense de ülkeye yön verenler siyasilerin kendileridir. Bu anlamda azınlık mensuplarının yaşadıkları ülkelerdeki siyasi yönetime katılımları, hem ülke demokrasisi hem de ülkede yaşayan azınlıklar adına son derece büyük bir önem teşkil etmektedir. Kendilerini siyasi alanda temsil edemeyen halklar, sorunlarını ülke bazında değil, çözüm bulamadan yalnızca kendi aralarında tartışabilirler.

Yunanistan'daki Türk azınlığın sorunları yerel yönetimler ve Yunan Parlamentosu'ndaki temsil olarak iki ayrı noktada ele alınabilir.

## Türk azınlık yerel yönetimlerde söz sahibi olamamaktadır

Yerel idarelerde azınlığın kendi gücü oranında temsil edilmesinin önüne geçilmeye çalışılmaktadır. 'Kapodistrias Planı' adı verilen uygulamayla, yerel seçim bölgeleri yeniden şekillendirilmiştir. Bu uygulamayla azınlığın çoğunlukta olduğu bölgeler parçalanarak, Türk seçmen sayısının azınlıkta kalacağı seçim bölgeleri oluşturulmuştur. Örneğin Rodop Vilayeti'nde yaşayan Türk nüfusu göz önüne alındığında, ki toplam nüfusun yüzde 50'den fazlasına tekabül etmektedir, Rodop'ta bir Türk vali seçilmesi mümkündür. Ancak, Gümölcine, Dedeoğaç'la, İskeçe de Drama ve Kavala ile birleştirilerek Türk

seçmenler kendi bölgelerinde azınlıkta bırakılmış ve böylece valilik seçimlerinde Türk seçmenin söz hakkı elinden alınmıştır.

Türk azınlık yalnızca, Yunanistan'ın seçim sistemiyle değiştireme imkanı olmadığı, Mustafaçova, Gökçeler, Sirkeli, Susurköy ve Kozlukebiri belediyelerinde yönetimde yer alabilmektedir.

## Bağımsız milletvekili adaylarına yüzde 3'lük oy barajı

Dünya genelinde sadece siyasi partilere getirilen oy barajı, Yunanistan'da, azınlığımızın bağımsız adaylarca temsilini engellemek üzere, bağımsız adaylara da uygulanmaktadır. Şu an mevcut olan yüzde 3'lük oy barajını aşması mümkün olmayan Türk milletvekili adayları, azılığa yönelik hizmette bulunmayan Yunan siyasi partileri içerisinde bulunmak zorunda bırakılmaktadır.

Dostluk Eşitlik Barış (DEB) Partisi Başkanı Ahmet Hacıosman, Yunanistan'da 15 Ekim 2006'da yapılan yerel seçimlerde, yaklaşık 16 bin oyla Vali'den sonra en çok oyu alarak, PASOK'tan Rodop Vali Yardımcılığı'na seçildi. Bunun üzerine, Hacıosman'ın „din görevlisi“ olduğu ileri sürülerek Rodop-Evros Genişletilmiş İl Seçimleri'nin yeniden yapılması talep edildi.

Seçimlerin yeniden yapılması konusundaki talep hiç de gerçekçi nedenlere dayanmıyordu. Uzun yıllar önce Tekke Cami'nde hatiplik yapan Ahmet Hacıosman o dönem görevinden uzaklaştırılmış ardından da askerlik görevini yerine getirmişti. Ardından DEB Partisi yönetimine giren Hacıosman daha önceki dönemde de

Rodop Vali Yardımcılığı yapmıştı.

Valilik ve İl Meclislerine adaylık ile ilgili kanununun 21. maddesinin 1. fıkrasına göre; hâkimler, silahlı kuvvetler mensupları ve resmi din görevlilerinin seçimlere aday olamayacağı belirtilmiştir. Lakin Hacıosman askerlik görevini yerine getirerek ve yıllarca siyaset içinde yer alarak, bir din adamı olmadığını çok açık bir şekilde göstermiştir.



## Türk vali adayı

## Yunanistan'da büyük tepki yarattı

Yunanistan'da Ekim ayında gerçekleştirilecek yerel seçimler öncesi, PASOK'un Türk azınlık mensuplarından Avukat Gülbeyaz Karahasan'ı İskeçe-Kavala-Drama Genişletilmiş Bölge Valiliğine aday göstermesi Yunan siyasetinde krize yol açmıştı. Muhafazakarlar ve kilise bu olaya çok tepkili yaklaştı ve konu günlerce tartışıldı.

İktidarda bulunan Yeni Demokrasi Partisi mensupları ve Kilise çevreleri, vali adayı Gülbeyaz Karahasan'ın kamuoyu önünde kendisini „Yunanlı bir kadın“ olarak tanıtmaya gerektiğini belirttiler. Ayrıca „genişletilmiş valilik“ sisteminin oluşmasında önemli rol oynayan Skandalidis, sistemin bir müslüman valinin seçilmesinin önüne geçilmesini engellemek için oluşturulduğunu Alpha TV'de katıldığı bir programda açıkça ifade etti.

# Azınlık vakıfları da kanayan yaralar arasında

1967'de iktidara gelen cunta idaresinden bu yana, yöneticileri azınlık tarafından seçilemeyen Batı Trakya Türk azınlığına ait vakıflarla ilgili sorunlar da çözülmedi.

Cuntanın iktidara gelişinin hemen ardından çıkardığı "Kamu düzeninin yeniden kurulmasına ilişkin yasa" azınlık vakıflarının yönetimlerini de kapsamış, o güne dek görevde bulunmuş azınlığın seçtiği kişiler yerine, yeni yöneticiler atanmıştı. 1974'de ülkeye demokrasinin tekrar gelişinin ardından da değişmeyen durum 1980 yılında çıkarılmak istenen bir yasa ile daha da olumsuz hale getirilmek istendiye de, Türkiye'nin ve Avrupa Birliği'nin baskıları sonucu, Yunanistan çıkardığı yasayı uygulamaya sokamadı.

Vakıflar üzerinde sıkı bir devlet kontrolü getiren ve devletin vakıf mallarına el koymasına izin veren bu yasa, 1991'de kargaşa halinden istifade edilerek yürürlüğe sokuldu. Azınlık mülklerinin yasanın yürürlüğe girişine kadar resmi dairelere eldeki resmi

belgelerle bildirme zorunluluğu getiren, aksi halde devlete bu mülklere el koyma şansını veren yasa; savaş, yağma ve göçün yoğun yaşandığı bölgede pek çok belgenin kaybolduğu göz önünde bulundurulunca hala azınlık vakıfları üzerinde bir baskı aracı olarak kullanılmaya devam ediyor.

Diğer yandan Lozan Antlaşması ve antlaşmanın hükümlerini iç hukuka yansıtan yasalar gereğince azınlık vakıflarında yapılması gereken seçimler henüz yapılabilmemiş değil. Azınlığın kendi mülklerini yöneten kişileri tespit ve buna bağlı olarak kontrol edememesi anlamına gelen durum, azınlık tarafından sürekli ciddi tepki almaktaydı. İskeçe'deki vakıf idaresinin, vakıf mülklerini kat karşılığı müteahhitlere devretme kararı, bu anlamda bardağı taşıran damla oldu.

Yunanistan'ın Batı Trakya'daki Türk azınlık vakıflarına yönelik tutumunun aksine Türkiye, İstanbul'daki 61 Rum azınlık vakfına, 1991 yılında tek tarafı olarak yönetim kurullarını belirlemesi için seçim yapılmasına, ayrıca 1998'de

yönetim kurulu üye sayıları üç ve üçün altına inen beş Rum Vakfı'nın yönetim kurulu seçimlerinin yenilenmesine izin vermiştir.

Bir Avrupa Birliği ülkesi olan Yunanistan'ın, artık insan hakları ve demokrasi konusunda daha bilinçli bir politika izlemesi gerekmektedir. Avrupa'da, azınlıklara verilen bir hakkın kullanılmaması bir yana, azınlıkların, yaşadığı ülkelerde daha rahat ve insanca yaşamaları için her geçen gün yeni bir yasa çıkarılmaktadır. Bizler Yunanistan'da, Türk ve Müslüman kimliğimizle yaşıyoruz, Yunanistan'ın, yasalarla güvence altına alınan dini özgürlüğümüzü kısıtlama hakkı yoktur. Vakıflarımız da azınlığımızın bel kemiğidir.

Tüm bu yaşanan sorunların ortadan kaldırılması için, birlik ve beraberlik içinde, yılmadan hak arama çalışmalarımıza devam etmeliyiz. Hem Avrupa Birliği'nin yasaları hem Ananvatanımız Türkiye arkamızda olacaktır.



Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu  
Föderation der West-Thrakien Türken in Europa  
Federation of Western Thrace Turks in Europe  
Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Τούρκων Δυτικής Θράκης

Bankverbindung: Stadtparkasse Witten, Konto Nr.: 37598, BLZ 452 500 35  
Kuruluş/Gegr. 28.02.1988, VR 1954, Giessen

Editör: Çağla Sorgun

NGO in Special Consultative Status with the Economic and Social Council of the United Nations

ABTTF • Johannisstraße 50, 58452 Witten • Tel.: +49.2302.913291 • Fax: +49.2302.913293 • E-mail: info@abtff.org • www.abtff.org